

Örnsköldsviks- ALLIANSEN

Centerpartiet | Moderaterna
Kristdemokraterna

BUDGETSKRIVELSE

för 2024-26 med
investeringsplan till 2028

Kommunfullmäktiges vision och mål:

Vi bygger bäst tillsammans!

2030 är Örnsköldsvik ett kreativt nav med stark utveckling där initiativ och idéer tas till vara. En plats för 5000 fler med framtidstro. Här känner människor trygghet, gemenskap och glädje.

Utgångspunkter

För att uppnå visionen är näringslivet, kulturlivet och föreningslivet tillsammans med kommunens medarbetare aktiva och viktiga aktörer för att människor ska vilja bo i, leva i och besöka Örnsköldsvik. Såväl staden som bygderna bidrar till utvecklingen och kommunens satsningar fördelas över hela det geografiska området.

Örnsköldsvik välkomnar teknisk utveckling och en mångfald av människor och idéer. Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet enligt Agenda 2030, är vägledande för verksamhet och beslut. Ett aktivt miljö- och klimatarbete genomsyrar kommunkoncernens verksamheter, liksom ständiga förbättringar och varsamhet med skattemedlen.

I Örnsköldsvik är det tryggt att leva, jämställt och med god hälsa genom livets alla faser, i hela kommunen. Kommunen styrs effektivt utifrån nytta, kvalitet och hållbarhet för alla invånare, med ett samverkande perspektiv där många aktörer bidrar.

Sammanfattat: En plats för fler. En plats i balans. En trygg plats.

Kommunfullmäktiges mål

För mandatperioden 2023-2026 har kommunfullmäktige satt följande mål för kommunkoncernen.

- Örnsköldsviks skolor bygger lärande för livet. Sveriges bästa skola och barnomsorg ska finnas i Örnsköldsvik. Alla barn, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön.
- Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och förutsättning för tillväxt och inflyttning, Näringslivet ska växa och det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i såväl stad som landsbygd.
- Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och energieffektiv år 2030. Varor som köps in ska i huvudsak vara giftfria, återvunna eller av förnybar råvara.

“Örnsköldsvik ska vara en plats för liv och lust, kreativitet och ge möjligheter för dig att starta och utveckla verksamheter i alla former. Här vill du bo, och här vill fler vara och verka tack vare vår inkluderande kultur och framåtanda.”

I Alliansens Örnsköldsvik prövas en mångfald av idéer och lösningar. Vi vet att det mesta som växer, växer underifrån. Det gäller jobben, som skapas i små och växande företag, såväl som förtroende. Förtroende byggs bäst när medborgare och företag får växa utan att pressas in i samma mall.

Med denna budget presenterar vi i ÖrnsköldsviksAlliansen (Centerpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna) våra gemensamma prioriteringar inför budgetåren 2024-2026. Vi föreslår en ekonomisk politik som syftar till att hela kommunen ska utvecklas.

Kommunfullmäktiges tredje mål om klimatneutralitet 2030 är en viktig grundprincip och utgångspunkt för hela kommunkoncernens verksamheter, medarbetare och politiker. För att lyckas måste kraften komma inifrån och organisationen behöver mer av kunskap och medvetenhet. Förändringar och förbättringar måste ske i stort som smått, det kan handla om att återanvända och reparera, att underhålla och utveckla, att digitalisera och genomföra färre tjänsteresor. Vid tjänsteresor ska alla tre hållbarhetsperspektiven beaktas liksom tidsåtgång och livssituation.

Klimatstrategin ska återspeglas i årets verksamhets- och affärsplaner och under 2024 ska koldioxidbudget implementeras enligt tidigare beslut. Vi kommer att använda Klimatsekretariatet som resurs i arbetet med koldioxidbudget och klimatstrategin.

Vår övergripande ekonomiska prioritering är ett resultatmål om 2% över mandatperioden för kommunen och 4 % för kommunkoncernen (kommunen tillsammans med kommunens helägda bolag) för att möjliggöra behovet av investeringar. Vi ser i kommunen ett stort behov av underhåll och investeringar i vårdboenden, skolor och kulturlokaler. Vi är beredda att öka kommunens upplåning men i huvudsak ska investeringar rymmas inom det som är möjligt att finansiera med skattemedel eller lösas med annan finansiering. Vi ser gärna att andra aktörer bygger boenden och lokaler för kommunens verksamheter.

Alliansens grundprincip är att kommunen bör fokusera på återbetalning av skulder för att därigenom skapa utrymme för nya, nödvändiga investeringar. Men läget med kommunens fastigheter, vägar och anläggningar är sådant att vi inte kan vänta. Investeringar och underhåll krävs.

Alliansen i Örnsköldsvik har för avsikt att föreslå skattesänkning 2025 med 27 öre samt vill att kommunens bolagskoncern Rodret genererar en utdelning om 18 miljoner kronor 2024 och 30 miljoner kommande år utöver att bolagskoncernen finansierar underskott i Örnsköldsviks Airport.

Planeringen av investeringar inom Örnsköldsviks kommunkoncern behöver för kommande mandatperiod planeras övergripande så att det blir en helhet och samsyn kring vilka investeringar som ska klaras med egen finansiering/skattemedel och vad som kräver ny upplåning. Beslut om detta bör fattas i kommunfullmäktige och gäller därefter för hela koncernen. Utifrån kommande investeringsintensiva år, med förväntad ökad skuldnivå, vill vi att låneskulden därefter minskar.

BESLUTSFÖRSLAG:

ÖrnsköldsviksAlliansen föreslår

Att kommunfullmäktige fastställer den kommunala skattesatsen för 2024 till 22,71 per skattekrona, vilket innebär oförändrad skattesats.

Att kommunfullmäktige fastställer budget 2024 och plan för 2025-26, enligt ÖrnsköldsviksAlliansens förslag som innehåller Budgetskrivelse 2024 och drift- och investeringsbudget daterad 2023-05-28.

Att kommunfullmäktige fastställer nytt ekonomiskt mål för investeringar. De skattefinansierade investeringarna ska uppgå till max 2 000 Mkr under mandatperioden 2023-2026.

RESULTATMÅL mandatperioden 2023-26:

Kommunen: 2%

Kommunkoncernen: 4%

Investeringsram kommun: **2 000 MKr**

BUDGETDIREKTIV

Kommunstyrelsen

Vi sätter företagen främst!

Om Örnsköldsvik ska utvecklas, växa och ge en framtid till fler bygger det på att företagen uppmuntras att ta en större plats i samhället och samhällsutvecklingen. Vi inom ÖrnsköldsviksAlliansen vill nyttja kompetenser där de finns och använda fler utförare av verksamheter som finansieras med skattepengar. En rätt för företag och organisationer att utmana kommunal verksamhet ska prövas.

För att entreprenörskapet och kreativiteten ska ges utrymme krävs en kommun som är möjliggörare på riktigt. Vi vill se smarta upphandlingar där vi handlar hållbart och där vi handlar lokalt. Från 2024 och framåt satsas ytterligare 2 miljoner kronor på upphandlingsenheten med avsikten att öka kontroll och uppföljning av befintliga avtal samt att ställa relevanta miljökrav som leder mot koncernens klimatmål.

I vårt Örnsköldsvik prövas en mångfald av idéer och lösningar. Vi vet att det mesta som växer, växer underifrån. Det gäller jobben, som skapas i små och växande företag, såväl som förtroende. Förtroende byggs bäst när medborgare och företag får växa utan att pressas in i samma mall.

För en trygg stad att bo och leva i

Örnsköldsvik är en av de tryggaste städerna i Sverige och så vill vi att det ska förbli. Men fler unga medborgare, särskilt unga tjejer, signalerar att de inte vågar röra sig fritt i alla miljöer och finner obehag i att till exempel åka buss. Alla ska tryggt och säkert kunna röra sig i staden och kommunen utan osäkerhet och rädsla för att bli utsatt för kriminalitet.

I Örnsköldsvik vill vi se en synlig polis och vi vill att socialtjänst och fritidsverksamhet arbetar mer förebyggande och trygghetsskapande. Arbete kring jämställdhet och våldsförebyggande samlas under temat Jämställt Örnsköldsvik fritt från våld (JÖFFV) där olika delar av kommunen och andra aktörer samverkar.

Räddningstjänsten är en vital del av kommunens trygghets- och säkerhetsarbete. ÖrnsköldsviksAlliansen vill säkra och utveckla deltidsverksamheten såväl inom RIB (Räddningstjänst i beredskap- deltidsbrandkårer) som olika frivilliga värn och stärker Räddningstjänsten med 6 miljoner kronor per år.

Från och med 2023 är kommunens totala trygghets- och säkerhetsarbete samt räddningstjänst organiserade under kommunstyrelsen. För att närmare följa och leda denna verksamhet finns en särskild styrgrupp för detta där även polisen ingår och andra aktörer engageras vid behov.

Örnsköldsvik – en del av Höga Kusten och världen

En framgångsfaktor för Örnsköldsviks utveckling och tillväxt är ett gott nätverkande och samskapande med regionen, näraliggande kommuner, särskilt inom Umeåregionen, Höga

Kusten och Västernorrland, universiteten i Norra Sverige och exempelvis näringslivsorganisationer i regionen. Det handlar om att göra vår del av landet än mer känd och respekterad, att påverka nationella beslut exempelvis om infrastruktur och finansiering, tillgång till utbildningar inom Yrkeshögskolan och att tillsammans klara den kompetensförsörjning som behövs för den gröna industriella utvecklingen som pågår i norra Sverige.

ÖrnsköldsviksAlliansen vill tydligt planera för tillväxt genom att peka ut områden för etablering av företag och nya bostäder samt ha en beredskap för utvecklad samhällsservice. Färdiga koncept med mark, energi och logistik behövs för att attrahera etablering av nya företag. Här vill vi också tydligare dra nytta av den forskningsverksamhet som finns inom Örnsköldsviks kommun och i vår närregion.

Förbifart Örnsköldsvik är ett prioriterat projekt för att finna nya lösningar för ett bygge av E4-tunnel genom Åsberget. Dels behövs påverkansarbete för att regeringen ska ge Trafikverket i uppdrag att stötta och/eller genomföra infrastrukturprojekt med alternativ finansiering. Dels behövs alternativa aktörer kontaktas och nya finansieringslösningar skapas för att snabbare nå fram till genomförande.

Tillväxt i landsbygd

För att nå visionen om 5000 fler behöver HELA Örnsköldsvik växa. För landsbygden kräver det ökad uppmärksamhet, samverkan med Bygdsam och andra aktörer samt att områden för villatomter och andra boendemiljöer pekas ut och förbereds. Vidare att konsumtion av lokala livsmedel prioriteras och stimuleras så att kommunen av beredskapskäl kan tillhandahålla mat och därutöver hålla landskapet öppet och bygden levande.

Kommunens fastigheter

Det finns en stor underhållsskuld för kommunens fastigheter och det skulle behövas betydligt mer pengar än vad denna budget kan ge utifrån det ekonomiska läget. Det planerade underhållet finns i investeringsbudgeten för komponentutbyten och verksamhetsanpassning enligt de planer som förvaltningen lämnat in. Kommunen behöver göra en sammanställning av alla kommunala fastigheters skick som underlag för drift, underhåll, renovering och satsningar på samma sätt som gjorts angående skicket på kommunens vägar.

Digitalisering

Koncerngemensamma system och datasäkerhet är två centrala områden för att kommunens verksamheter ska kunna digitaliseras ytterligare under ordnade och säkra former. Uppföljning behövs för satsningar på digital verksamhet för att säkerställa effekthemtagning av bland annat automatisering och förändrade arbetssätt. En översyn behöver göras av de IT-system som koncernen har och vad som ska vara gemensamt, men även ett visst fokus på nästa nivå för organisationsspecifika system för kommunikation, planering och uppföljning.

Åtgärder

- Prioritering av trygghetsarbete; samarbeten med olika aktörer och trygghetsskapande utformning av de offentliga rummen. Göra staden och bygderna trygga och trevliga att vistas i.

- Tydligare planera för tillväxt genom att peka ut områden för etablering av företag och nya bostäder samt ha en beredskap för utökad samhällsservice.
- Utveckla upphandlingsverksamheten på ett sådant sätt att även små företag har chans att vara med och lämna anbud samt stärka uppföljningen av avtal.
- Stimulera sommarlovsentreprenörer att etablera sig inom besöksnäring/besöksmål.

Prioritering investeringar

- Energireducerande projekt och utbyten
- Digitala system och verktyg samt IT-säkerhet

Samhällsbyggnadsnämnden

Vi sätter företagen främst!

Om Örnsköldsvik ska utvecklas, växa och ge en framtid till fler bygger det på att företagen uppmuntras att ta en större plats i samhället och samhällsutvecklingen. Vi inom ÖrnsköldsviksAlliansen vill nyttja kompetenser där de finns och använda fler utförare av verksamheter som finansieras med skattepengar. Vi vill se ytterligare verksamhet på entreprenad och att kommunens maskinpark därmed minskar. En rätt för företag och organisationer att utmana kommunal verksamhet ska prövas.

ÖrnsköldsviksAlliansen vill tydligt planera för tillväxt genom att peka ut områden för etablering av företag och nya bostäder samt ha en beredskap för utvecklad samhällsservice. Här satsar ÖrnsköldsviksAlliansen 3 miljoner kronor på förstärkt samhällsplanering och de åtgärder som behövs för att förverkliga Stadsdel 2030, ompröva detaljplaner, Norra Handelsområdet, Grundsunda 2030, med flera utvecklingsområden.

Tillit och tillsyn

För att entreprenörskapet och kreativiteten ska ges utrymme krävs en kommun som är möjliggörare på riktigt. I vårt Örnsköldsvik prövas en mångfald av idéer och lösningar. Vi vet att det mesta som växer, växer underifrån. Det gäller jobben, som skapas i små och växande företag, såväl som förtroende. Förtroende byggs bäst när medborgare och företag får växa utan att pressas in i samma mall.

Bemötandet är av största vikt för att företagen ska ha tilltro och förtroende för kommunen som medspelare i utveckling och tillväxt för företagens bästa. Vidare att kommunens tjänster är tillgängliga som e-tjänster och att handläggningen är och upplevs som effektiv.

För att vara en attraktiv arbetsgivare inom samhällsbyggnadsförvaltningens arbetsområden behövs en aktiv personalpolitik och utvecklande utbildningsinsatser.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken, buss och tåg, drivs i Örnsköldsviks kommun av Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland genom DinTur. Med nuvarande avtal är mängden trafik och kostnaden för den både svåra att påverka samt överblicka. Nämnden behöver genom sina representanter i Kollektivtrafikmyndigheten noga följa det nya avtalet och trafikförsörjningsprogrammet så att Örnsköldsvik kan avropa en så god trafik som är möjligt och till en förutsägbar kostnad. För framtiden vill vi undersöka nya lösningar för kollektivtrafik.

Vägar

Underhållet av kommunens vägar har under lång tid varit alldeles för svagt och här finns en stor underhållsskuld. ÖrnsköldsviksAlliansen budgeterar för en nivå betydligt över nuvarande underhållsnivå.

Kommunen har över tid tagit på sig ansvar för vägunderhåll på alltför många enskilda vägar, både där det finns väl fungerande vägföreningar och där det av förklarliga skäl funnits men lagt ned efter att kommunen tagit över ansvaret av skötseln. ÖrnsköldsviksAlliansen vill att ett arbete påbörjas för att hantera detta. Kommunens belysningsbestånd är i behov av en större reinvestering. Planering och projektering av detta kommer att påbörjas under mandatperioden. Förändringar inom

belysningsverksamheten på landsbygden ska ske i dialog med bygden.

Förbifart Örnsköldsvik är ett prioriterat projekt för att finna nya lösningar för ett bygge av E4-tunnel genom Åsberget. Dels behövs påverkansarbete för att regeringen ska ge Trafikverket i uppdrag att stötta och/eller genomföra infrastrukturprojekt med alternativ finansiering. Dels behövs alternativa aktörer kontaktas och nya finansieringslösningar skapas för att snabbare nå fram till genomförande.

Övrigt

ÖrnsköldsviksAlliansen vill att förvaltningen förbereder för reformen "närskottat", det vill säga hittar lösningar för upphandling eller uppdrag som gör att mindre åkare, entreprenörer eller bönder kan utföra exempelvis snöskottning, sandning, vägröjning inom mindre geografiska områden där utföraren är verksam.

Privatpersoners tillgång till sand för halkbekämpning ska öka genom att sand finns tillgänglig i anslutning till MIVAs återvinningscentraler.

För 2024 föreslås nämnden en ramförstärkning om 17 miljoner kronor för att täcka upp för bland annat kostnader för bekämpning av invasiva arter, rekrytering av infrastrukturstrateg, påbörja arbetet med riktlinjer för belysning, laddstolpar med mera. Satsning på laddstolpar för internt bruk i kommunen är en central del i kommunens klimatarbete då större del av fordonsflottan behöver konverteras till el.

Åtgärder

- Prioritering av trygghetsarbete; samarbeten med olika aktörer och trygghetsskapande utformning av de offentliga rummen. Göra staden och bygderna trygga och trevliga att vistas i.
- Mer verksamhet på entreprenad
- Återställning av tillgång till sand för privatpersoner för halkbekämpning
- Satsning på ökat underhåll av kommunens vägar
- Förbered reformen "Närskottat"
- Utredning angående hantering av enskilda vägar
- Fler elbilar och fler laddstolpar!
- Fokus på samhällsutveckling för tillväxt; Förbifart Örnsköldsvik, Stadsdel2030, Grundsunda2030 med flera

Prioritering investeringar

- Reinvesteringar i vägar
- Generationsmötesplatser
- Gång- och cykelvägar i samband med andra vägprojekt
- Förbereda för en elektrifierad busstrafik

Kultur&fritidsnämnden

Barn och ungdomars framgång – Örnsköldsviks framtid

En aktiv fritid; friluftsliv, idrott, kultur och e-sport, borgar för en bra uppväxtmiljö för de unga som ska ta Örnsköldsvik in i framtiden.

För att säkra en trygg uppväxtmiljö för unga i Örnsköldsviks behövs ett gott samarbete över förvaltningsgränserna, framför allt mellan kultur&fritid, bildning och välfärd.

ÖrnsköldsviksAlliansen vill se en utvecklad kulturverksamhet i Örnsköldsviks kommun. Utifrån tidigare satsningar i investeringsbidrag till samlingslokaler kring digitala verktyg och särskilda anpassningar för kulturverksamhet väljer vi nu att satsa på stöd till kulturaktiviteter företrädesvis i landsbygd.

Folkbildningens resurser begränsas alltmer på nationell nivå samtidigt som deras verksamheter har allt större betydelse för våra medborgare och den trenden vill vi motverka genom att prioritera deras verksamhet i förvaltningens dagliga arbete. Fler uppdragsavtal och mer av kommunens verksamhet kan läggas på studieförbunden i Örnsköldsvik.

Det planerade föremålsmagasinet bör byggas under mandatperioden för att museet ska kunna användas kreativt för öppen verksamhet. Vi vill också ge ett särskilt uppdrag till museet att samverka med hembygdsföreningarna och samordna verksamhet över hela kommunen inom kulturarvsområdet. Såväl museet som biblioteken behöver prioriteras inom nämndens budget för att de dagligen möter så många människor och är en viktig faktor för integration.

Frågan kring kulturens lokaler i centrum och ett framtida kulturnav behöver tas ett omtag kring. Det finns därför inga investeringar budgeterade i denna budget, men frågan återkommer.

Åtgärder

- Förbereda beslutsunderlag för utveckling och investering i centrala kulturlokaler
- Föra över fastighetsansvar (primär hyresgäst) för idrottshallar från bildningsnämnden till kultur&fritids-nämnden.

Prioritering investeringar

- Multisporthall i Hörnett
- Nybyggnad av arkiv och förråd för museets samlingar
- Utveckling av Skyttisområdet
- Kulturlokaler i centrum

Bildningsnämnden

Barn och ungdomars framgång är Örnsköldsviks framtid!

I Örnsköldsvik strävar vi efter att alla elever som lämnar grundskolan har uppnått godkända betyg. Det gör vi genom att skapa de bästa möjligheterna för varje barn och elev att lyckas utifrån sina egna förutsättningar och behov. För att uppnå detta mål är mångfalden av lösningar och olika resurser viktiga; små som stora enheter, kommunala tillsammans med de fristående skolor och inte minst de enheter som anpassat sig för barn med särskilda behov.

En viktig del för att elever ska lyckas i skolan är att man lär sig läsa, skriva och räkna så tidigt som möjligt. Därför ser vi tidiga insatser för elever med behov av särskilt stöd under de första skolåren som särskilt viktiga, med start redan i förskolan. Vi vill även påbörja ett målmedvetet arbete för att öka elevnärvaren i skolan och ett löpande arbete med strategier och arbetssätt för ökad studiero. För att stärka grundskolan föreslår ÖrnsköldsviksAlliansen en ramförstärkning för bildningsnämnden med 19 miljoner kronor. Det är viktigt att vi tillsätter resurser tidigt och på rätt ställe samt på rätt sätt.

ÖrnsköldsviksAlliansen har länge drivit på för att behålla mindre skolor och förskolor samt pedagogisk barnomsorg (dagmammor). Barnen ska ha nära till sina "arbeten"! Vi har inte för avsikt att lägga ner några skolor under mandatperioden. Vi föreslår 4 miljoner kronor extra för att behålla och utveckla mindre skolenheter. Vi vill även att statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan ska riktas mot att minska barngruppernas storlek.

Barn och ungdomar ska mötas av bra undervisningsmiljöer och kompetenta pedagoger. Personal som trivs och upplever en bra arbetsmiljö är en förutsättning för en framgångsrik skola. Förutom att vi fortsätter anställa behöriga lärare, så måste vi erbjuda kompetensutveckling och god arbetsmiljö.

Vi kan konstatera att underhåll av våra lokaler för både skola och barnomsorg är eftersatt. Miljöerna ute och inne ska uppmuntra både pedagogik, lek och rörelse men även ge en trygg och bra arbetsmiljö för vuxna och barn. Underhåll av befintliga lokaler är den bästa och billigaste investeringen och för lokalanpassningar behövs en långsiktig underhållsplan med tydlig prioriteringsordning.

Bildningsförvaltningen behöver ha god kontakt med de lokal företagen så vi kan utforma och erbjuda rätt gymnasie- och vuxenutbildningar utifrån det lokala behovet av kompetensförsörjning. Arbetet med en framtida gymnasieskola måste bedrivas med utgångspunkt på utbildningarnas innehåll och därefter jobba vidare kring hur det på bästa sätt utformas lokalmässigt för att långsiktigt möta de framtida behoven.

Mer närproducerad mat i de kommunala köken ger en grund för att produktionen av livsmedel ska öka i vårt närområde. Mindre svinn och bättre hälsa skapas genom att fler äter den mat som serveras. Möjligheten att välja mellan flera maträtter behöver öka både för ungdomar och äldre. Vi vill att maten lagas på eller nära de skolor och boenden där maten ska ätas.

I ÖrnsköldsviksAlliansen ser vi Kulturskolans verksamhet dels som en verksamhet inom ordinarie skola, dels som en fritidsverksamhet som ska hanteras likvärdigt med annan fritidsverksamhet. I anslutning till utredning och beslut kring utveckling av kulturlokaler i staden bör Kulturskolans behov tas i särskilt beaktande.

I Örnsköldsvik behövs en fungerande vårdkedja från skolhälsovård till BUP. Därför kommer vi att fortsätta stärka samarbetet mellan välfärdsförvaltningen och bildningsförvaltningen inom det med regionen gemensamma utvecklingsarbetet God och nära vård.

Åtgärder

- Se över resursfördelningssystemet i förskolan för att möjliggöra mindre barngrupper.
- Garanterad förskoleplats inom 3 månader.
- Stärka grundskolan med en ramförstärkning på 19 miljoner kronor.
- Säkerställa resurser som matchar behovet för anpassad grund- och gymnasieskola.
- Fortsatt utveckling av läromedel och möjligheter till pedagogisk verksamhet på distans.
- Knyta samman utbildning på alla nivåer med arbetslivet och företagen genom mer praktik, examensarbeten, Ung Företagsamhet, mentorskap, lärlingsplatser, yrkessvenska med flera. Kommunen ska även göra utrymme för lärlings- och praktikplatser i den egna verksamheten.
- Påbörja arbete med översyn och prioritering av verksamhetsanpassning, underhåll och renovering av våra verksamhetslokaler.
- Fortsätta nyttja externa lokaler tills vi säkerställt en investeringsplan som möter lokalbehovet.

Prioritering investeringar

- Renovering och utveckling av Björnaskolan.
- Nya förskolor i Centrum, Domsjö, Bredbyn och Järved/Bonäset.
- Utveckling av Sidensjö skola och förskola
- Inventarier för bättre arbetsmiljö

Välfärdsnämnden

God och nära vård&omsorg för hela Örnsköldsvik!

Tillgång till vård och omsorg är viktigt för att vi ska känna oss trygga i Örnsköldsvik. Äldre ska ges möjlighet att leva ett självständigt och aktivt liv, och de ska kunna påverka sina livsvillkor.

Välutbildade medarbetare och god arbetsmiljö är avgörande för att vi ska ha en omsorgsverksamhet av god kvalitet. Medarbetarna möter idag olika individuella behov och med kompetens ges ökad trygghet i dessa möten för båda parter.

Medarbetarna är verksamhetens viktigaste resurs och de behöver bättre förutsättningar för att utföra sitt arbete. För att stärka kompetensförsörjningen ska en samlad utbildningsportfölj utvecklas och kompetensutveckling prioriteras. En förutsättning för gott medarbetarskap är ett gott ledarskap. Chefer och arbetsledares förutsättningar för att vara goda ledare behöver stärkas genom bland annat genom fortbildning. ÖrnsköldsviksAlliansen satsar 5 miljoner kronor för att sätta i gång denna personalutvecklingsinsats.

Boenden

Kommunen behöver ta fram en äldreplan för att säkra en långsiktighet kring boenden och omsorgsinsatser. ÖrnsköldsviksAlliansen avslutar därför projektering av det beslutade vård- och omsorgsboendet i Bodum och övriga planerade boenden till dess behoven är kartlagda i äldreplanen.

ÖrnsköldsviksAlliansen har inte för avsikt att lägga ner något befintligt vård&omsorgsboende. Vi satsar därför på att förbättra och utveckla de befintliga boendena vilket syns i budgetramen för konsult&service.

Det behövs fler trygghetsboenden i hela kommunen och vi behöver stimulera och stötta företag eller organisationer som vill utveckla seniorboenden av olika slag. För framtiden vill vi tillsammans med regionen ställa om Arnäsgården till hospice.

Vi ser ett ökat behov av bostäder för de mest utsatta invånarna i kommunen. Därför initieras arbetet med metoden "Bostad först". Kommunen behöver planlägga och se över fler bostadsplatser.

God och nära vård

Folkhälsan i Örnsköldsvik lider av ett flertal negativa trender, bland annat att barn och ungdomar känner sig stressade och otrygga. Vi ser en ökad användning av droger i tidig ålder samt att problematik kring suicidförsök har ökat bland barn och unga. ÖrnsköldsviksAlliansen vill fortsätta det förebyggande arbetet med suicidprevention samt med familjecentralen och föräldrabyrån.

I Örnsköldsvik behövs ett större fokus på individen och därmed en fungerande samverkan mellan den kommunala verksamheten och sjukhusvården. Det innebär bland annat upparbetade och tydliga rutiner mellan regionens och kommunens vårdverksamheter. Vi måste leverera en trygg och säker hemgång från regionens sjukhusvård, det innebär att kommunen behöver säkra tryggheten i den egna bostaden innan hemgång sker.

Övrigt

ÖrnsköldsviksAlliansen ser att det idag finns privata aktörer som arbetar med individer långt ifrån arbetsmarknaden. Dessa vill vi uppmuntra till att fortsätta sitt arbete med att få människor till arbete, utbildning och sysselsättning. Dagens arbetsmarknadsenhet behöver bli bättre på att möta och nyttja andra aktörer och ge personer långt ifrån arbetsmarknaden en effektivare väg ut i arbetslivet.

Mer närodlat mat i de kommunala köken ger en grund för att produktionen av livsmedel ska öka i vårt närområde. Mindre svinn och bättre hälsa skapas genom att fler äter den mat som serveras. Möjligheten att välja mellan flera maträtter behöver öka både för ungdomar och äldre. Vi vill att maten lagas på eller nära de skolor och boenden där maten ska ätas. Vi uppmuntrar lokala handlare och aktörer att erbjuda och distribuera mat, råvaror såväl som färdiglagat, till kommunens invånare.

Åtgärder

- Ge förutsättningar för olika typer av boenden runt om i kommunen. Stimulera andra aktörer att bygga och driva trygghetsboenden och andra seniorboenden.
- När kommunen bygger själv eller hyr från fastighetsbolag, ska nya boenden byggas klimatsmart, med solceller och drivas energieffektivt.
- Upphandla personlig assistans.
- Senast 2024 införa valfrihetssystem (LOV) för ökad kvalitet i hemtjänsten.
- Upphandla upp fler servicetjänster av fler utförare inom hemtjänsten, t ex städning, matleverans och social samvaro.
- För framtiden utveckla hospice tillsammans med Region Västernorrland i nuvarande Arnäsgården. Arnäsgården behålls i nuvarande form så länge.
- Skapa hemmaplanslösningar för framför allt vuxna missbrukare som behöver fortsatt stöd efter behandling på annan ort.
- En rätt för företag och organisationer att utmana kommunal verksamhet ska prövas.

Prioritering investeringar

- LSS gruppboende
- IT-investeringar

DRIFTBUDGET 2024-2026

Budgetförslag 2024-2026

Partiförslag (Örnsköldsviksalliansen)

Mkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat, Ek. läge 2024-2026, maj 2023	-13	+105	+98
Återföring ofinansierat på nämnderna 2024-2026	26	61	71
Årets resultat, Utgångsläge inför Budget 2024	+13	+166	+169
Förändrade skattemedel (+ = besp, - = tillskott)			
KS	-5,5	-6,5	-4,5
Återställning tidigare budgetposter	2,2	1,2	1,2
Effektivisering 1% KLF	2,6	2,6	2,6
5%-Rapport KSF	9,2	9,2	9,2
Räddningstjänst	-6,0	-6,0	-6,0
Stadsdel 2030 med mera	-4,0	-7,0	-8,0
Landsbygdsutveckling	-2,0	-2,0	-2,0
Digitalisering effekt	1,0	2,0	3,0
Digitalisering satsning	-3,5	-3,5	-3,5
Buffert Kommundirektör	-3,0	-3,0	-3,0
Satsning Upphandlingsenhet	-2,0	-2,0	-2,0
Satsning klimatneutralitet	-1,0	-1,0	-1,0
Effekt satsning upphandling	1,0	3,0	5,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-14,8	-24,3	-24,3
Återställning tidigare budgetposter	2,2	2,2	2,2
Re-investering väg, kapitalkostnad	-1,0	-3,5	-5,5
Ramförstärkning	-17,0	-25,0	-25,0
Utvecklad Samhällsplanering	-3,0	-3,0	-3,0
Sandningssand	-2,0	-2,0	-2,0
Mer verksamhet på entreprenad		1,0	3,0
Förändringar där beslut tas under 2023	2,0	2,0	2,0
Effektivisering 1%	4,0	4,0	4,0
Kultur- och fritidsnämnd	-1,2	-0,2	-0,2
Studieförbund	-1,0	-1,0	-1,0
Effektivisering 1%	1,8	1,8	1,8
Ramförflyttning från Bildning sporthallar	-2,0	-2,0	-2,0
Genomgång samarbetsavtal	2,0	3,0	3,0
Kultursatsning Landsbygd	-2,0	-2,0	-2,0
Bildningsnämnd	-6,0	-5,0	-4,0
Återställning tidigare budgetposter	-1,0		1,0
Effektivisering 1%	16,0	16,0	16,0
Satsning grundskolan	-19,0	-19,0	-19,0
Ramförflyttning till Kultur och Fritid sporthallar	2,0	2,0	2,0
Satsning på mindre enheter	-4,0	-4,0	-4,0

Mkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	
Välfrärdsnämnd	61,0	53,0	53,0	
Återställning tidigare budgetposter	-8,0	-16,0	-16,0	
Personalutveckling	-5,0	-5,0	-5,0	
Förändringar där beslut tas under 2023	39,0	39,0	39,0	
Del av 5%-rapporten	35,0	35,0	35,0	
Övriga förändringar				
Utdelning Rodret (I förutsätn +18 Mkr 2024, +37 Mkr 2025 och framåt)		-7,0	-7,0	
Skattesänkning 27öre		-40,0	-42,0	
Befolkningsökning 250st	3,5	10,5	17,5	
				(2023 = T1)
Årets resultat	+50	+147	+158	+321
Årets resultat i % av skatteintäkter/statsbidrag	1,2%	3,4%	3,5%	1,9%

Stödinfo

2023-2026

Resultatnivå +2,0% av skatteintäkter/statsbidrag	+85	+87	+90	+345
--	-----	-----	-----	------

Ekonomiskt mål mandatperioden 2023-2026

KF:s resultatmål i % av skatteintäkter/statsbidrag	2,0%
Avvikelse mot KF:s resultatmål	-0,1%

SKATTEMEDEL PER NÄMND 2024-2026

Budgetförslag 2024-2026

Stödinfo.

2024 års prisnivå, Mkr	Omräkn 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Preliminära skattemedel 2024, maj 2023		4 189,9	4 189,9	4 189,9
KS	267,3	263,8	261,3	260,8
Preliminära skattemedel 2024, maj 2023		258,3	258,3	258,3
Tidigare beslutade tillskott		-		1,5
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-3,5	-3,5
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		5,5	6,5	4,5
Samhällsbyggnadsnämnd	399,9	410,7	404,2	404,2
Preliminära skattemedel 2024, maj 2023		395,9	395,9	395,9
Tidigare beslutade tillskott		-		0,0
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-16,0	-16,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		14,8	24,3	24,3
Kultur- och fritidsnämnd	175,2	179,4	185,1	185,1
Preliminära skattemedel 2024, maj 2023		178,2	178,2	178,2
Tidigare beslutade tillskott		-	6,7	6,7
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-		0,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		1,2	0,2	0,2
Bildningsnämnd	1 638,4	1 639,7	1 639,0	1 639,0
Preliminära skattemedel 2024, maj 2023		1 633,7	1 633,7	1 633,7
Tidigare beslutade tillskott		-	4,4	5,4
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-4,0	-4,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		6,0	5,0	4,0
Välfärdsnämnd	1 725,4	1 662,8	1 632,1	1 641,7
Preliminära skattemedel 2024, maj 2023		1 723,8	1 723,8	1 723,8
Tidigare beslutade tillskott		-	3,3	12,9
Tidigare beslutade minskningar/besparingar		-	-42,0	-42,0
Förändrade skattemedel enligt spec. ovan		-61,0	-53,0	-53,0
Övergripande				
Skattemedel Budget 2024	4 206,2	4 156,4	4 121,8	4 130,9
Förändring, Mkr		-49,8	-34,6	9,1

INVESTERINGAR

Budgetförslag 2024-2028

Partiförslag (Örnköldsviksalliansen)

Investeringsprojekt (Löpande prisnivå, Mkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt projektet
Skattefinansierade investeringar	432	495	470	395	290	
KS/Kommunledningsförvaltning	4,7	5,0	2,3	5,0	3,9	
Investeringar Räddningstjänst och KAC	4,7	5,0	2,3	5,0	3,9	
KS/Konsult- och serviceförvaltning	265,3	215,6	145,0	145,0	145,0	
LSS gruppbostad 6 platser 2 st (Domsjö)	19,1	28,6				52,0
Förskola Köpmanholmen, 2 avd	5,6					15,8
Ny simhall	24,6					127,0
Takbyte idrottshallar						
IT och digitalisering						
IT-investeringar						
Komponentutbyten inkl. energireducering						
Verksamhetsanpassningar, m.m.						
Investeringsram	216,0	187,0	145,0	145,0	145,0	
Samhällsbyggnadsnämnd	70,0	110,0	100,0	100,0	125,0	
Broar/Kajer/Anläggningar, klumpanslag						
Modovägen bro över Moälven, Alfredshem						
Reinvestering väg	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	
Beläggningsprogram	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	
Trafiksäkerhet						
Väg/Trafik utveckling						
Reinvestering GC, enklare ombyggnad						
Mötesplatser/Parker/Utemiljö						
Övriga investeringar samhällsbyggnadsnämnd						
Övrig Investeringsram	20,0	60,0	50,0	50,0	75,0	
Kultur- och fritidsnämnd	45,0	95,0	130,0	35,0	2,5	
Övriga investeringar kultur- och fritidsnämnd						
Offentlig utsmyckning						
Utveckling av Skyttis idrotts- och friluftsområde	5,0					
Byte av sarg och skyddsglas i samtliga ishallar						
Renovering bef bassäng + bef barnbassäng						
Nybyggnation arkiv/magasin museiverksamhet						
Investeringsram	40,0	95,0	130,0	35,0	2,5	
Bildningsnämnd	34,4	42,0	82,0	83,0	8,0	
Inventarier						
Förskola Köpmanholmen, inventarier	0,150					
Förskola Domsjö, 4 avd						
Förskola Domsjö, inventarier						
Förskola Centrala stan, 4 avd						
Förskola Centrala stan, inventarier						
Förskola Järved, 4 avd						
Förskola Järved, inventarier						
Förskola Bredbyn, 2-4 avd						
Förskola Bredbyn, inventarier						
Björmaskolan						
Björmaskolan, inventarier						
Sidensjöskolan/Förskola						
Sidensjöskolan, inventarier						
Investeringsram	34,2	42,0	82,0	83,0	8,0	

INVESTERINGAR

Budgetförslag 2024-2028

Partiförslag (Örnsköldsviksalliansen)

Investeringsprojekt (Löpande prisnivå, Mkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt projektet
Välfärdsnämnd	13,0	27,0	11,0	27,0	6,0	
Inventarier						
IT och digitalisering						
LSS gruppbostad 6 platser						
LSS gruppbostad 6 platser						
Investeringsram	13,0	27,0	11,0	27,0	6,0	
Investeringar utförda av annan aktör	60	110	80	0	0	
Multisporhall centralorten	60,0	110,0	80,0			250,0
Affärsmässiga investeringar	36	38	153	163	28	
KS/Kommunledningsförvaltning (finansförv.)	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	
Markförvärv, m.m.	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	
Exploateringar	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
Samhällsbyggnadsnämnd	10,0	15,0	130,0	140,0	5,0	
Mobilitetshus, centrum	1,0	4,0	60,0	60,0	5,0	
Bussdepå och elektrifiering	8,0	10,0	60,0	60,0		
Paradisgaraget, utveckling till mobilitetshus	1,0	1,0	10,0	20,0		
Kultur- och fritidsnämnd	6,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Paradiset Utveckling kommersiell verksamhet	5,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Paradiset Reinvestering i anläggning	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Summa investeringar	528	643	703	558	318	
därav utförda i egen regi	468	533	623	558	318	
därav utförda av annan aktör	60	110	80	0	0	

Understruken text: beslutade investeringar Röd text: ej finansierade investeringar Blå text: affärsmässiga investeringar

Skattefinansierade investeringar mandatperioden 2023-2026 inkl. annan aktör	2 001
---	--------------

Stödinfo

Investeringsutrymme skattefin. investeringar utifrån resultat +2%	1 124
Bedömt upplåningsbehov mandatperioden	877

Investeringsutrymme skattefin. investeringar utifrån resultat enl förslag	1 100
Bedömt upplåningsbehov mandatperioden	901

Ekonomiskt mål mandatperioden 2023-2026

KF:s investeringsmål skattefin. investeringar 2023-2026	1 800
Avvikelse mot KF:s investeringsmål	-201